

Kádár Zsolt

Az eljövendő megérkezése

Kinek mondanak engem az emberek? – kérdezte egyszer a Mester tanítványait az ámulatba ejtő csodák, a lélegzetelállító történések, a mindenben rendkívülinek számító idők teljességében. Úton volt velük Galileából Cézára Filippi felé. Nyugodtnak tűnt a hely, végre jutott idő is egy olyan beszélgetésre, melynek során a Mester által feltett egyik kérdésre, az elsőre némiképp könnyűnek mondható volt a válasz.

Akkor és ott már ezer éve várta egy különleges küldetésű nép, hogy történelmi próbatételekkel megtépázott sorsán valaki végre segítsen. Megalázottságot hozó, fogságokkal, meghurcoltatással, véres és könnyes évszázadok során élt a remény, hogy egyszer megérkezik majd az, aki térben és időben láthatóan és tapasztalhatóan átfogó rendet teremt. Ez a rend számukra a régi fények újrarágyogását, az örök büszkeség felemelését, az őket támadók és nyomorgatók totális megsemmisítését jelentette volna. Egy királyra vártak, a Királyra, aki egyesíti magában a népvézért, a hőst, a legyőzhetlent, a legigazabb prófétát és a leghatalmasabb lelki támaszt. Egy mennyből jövő küldöttre vártak, a minden embernél többre és másra, aki nemcsak a történelmi és társadalmi viszonylatokban, hanem mindezeneken túlmutatva, az üdvösség olyannyira áhított lelki magasságában is jövőt és megoldást jelent. Arra az eljövendő Emberfiára vártak, aki által a Magasságos, az Örökkévaló jön a lehető legközvetlenebb közelségbe, leszáll a mennyből, hogy átölelve övéit, a mennybe emelje fel őket.

Ott Cézára Filippinél a kérdező és a kérdezettek tudatában voltak mindennek. A kérdező Mester és a megkérdezett tanítványok benne éltek az akkori szorongatottságot jelentő Római Birodalom megkerülhetetlen valóságában. A nemzeti büszkeségükön, hitükön, legszentebb kultuszi cselekményeiken oly sokszor gúnyosan mosolygó, törvényekkel, fegyverekkel, adókkal és erőszakkal hatalmuknak érvényt szerző zsoldos római pogányok jelenléte már-már elhordozhatatlannak tűnt számukra szentnek mondott földjükön. Az ellenük való lázadások, felkelések, kitörési kísérletek kudarcot vallottak, maradt a szívek mélyén a mély ellenszenv, a szemekben az elkeseredéssel és gyűlölettel kevert lemondás.

Abban az időben arról persze mindenki tudott, hogy a Galileából elindult Mester jelei és csodatételei, tanításai és életformája valami olyan roppant különlegességet hordoznak, mely önmagában véve is üzenet arról, hogy talán valami elkezdődött. Mintha a váradalmak beteljesedése egészen közel lenne, ezt érezték sokan. Úgy tűnt, mintha már a küszöbnél állna a sorfordító Eljövendő. A szívekben és tekintetekben ott volt egyszerre a bizakodás és az elkeseredettség mellett a nyomasztó

kétség is. Vajon a régi írásokban ígért, a nagy próféták által jelzett Szabadítónak nevezett király, akire úgy vártak atyáink, és várnak azóta is az utánuk jövők, miképpen is érkezik. Hogy néz majd ki, megfelel-e az ezeréves váradalomnak, felismerhető lesz-e, megfelel-e mindenben, vagy az iránta tanúsított fellángolást újra követi majd valami mérhetetlen kiábrándultság. Ő az, vagy valaki mást várjunk?

Mindezt megtapasztalva könnyűnek tűnt a válasz a Mester első kérdésére, arra, hogy mit is tart a korabeli várakozó a galileai a Mesterről, megjelenéséről, szavairól, az ámulatot és félelmet egyszerre kiváltó csodákról, keze érintéséről, egyetlen tekintetéről. A begyűjtött hírek – a tanítványok szerint mind-mind egybehangzóan arról beszélnek, hogy prófétának tartják az emberek. Vannak, akik konkrét véleménnyel is rendelkeznek, s állítják, hogy ismét testet öltött benned a közelmúlt, vagy a régmúlt rettentő szavú, de mindenben új jövőt ígérő isteni küldötte. Egyesek Keresztelő Jánosnak gondolnak, mások Illésnek, megint mások egynek a próféták közül, talán Jeremiásnak – így adták a hírt tovább a Mesternek a tanítványok.

Mi sem tennénk másképp. Begyűjtve az információkat, sorrendbe rakva és gondosan szelektálva azokat, ismerjük a világ nézetét. Összegezzük a tudós iskolák alapos és mindenre kiterjedő okfejtéseit, szembetalálkozunk a kételkedés és a cinizmus sokszínű megnyilvánulásával. Betekintést nyerünk a mindig kételkedők legbelsőbb világába. Meg azokról is tudunk, akik félve vagy rafináltan számolgatnak, időpontokat jelölnek meg arra vonatkozóan, hogy mikor bomlanak fel majd végleg az elemek, mikor jön a tűz, a mindent elpusztító, sokarcú rettenet, mikor következik be valami egyetemes, védhetetlen és visszavonhatatlan ítélet.

Ismerjük a válaszok másik csoportját is: a pozitív gondolkodásmódon messze túlszárnyaló reménység bizonyágtételét. Ez arról a jövőről beszél, mely végképp nincs a mi kezünkben, de amely felé eljuthatunk, mert minden szeretetlenség és irgalmatlanság ellenére diadalmaskodik majd a magasból felénk is lenyúló, minket átölelő és felemelő egyetemes szeretet.

Aztán ott Cézarea Filippénél elhangzik egy másik kérdés is. A Mester nem légszik meg azzal, hogy örökösen a másik vagy a mások véleményét súgják fülébe a legközvetlenebb munkatársak. Eljön a tanítványok színvallásának ideje is. *Hát ti kinek mondotok engem?* – hangzik a legszemélyesebb választ, az egész egzisztenciát érintő, mindent meghatározó kérdés. A feleletben ott kell, hogy legyen nem kevesebbnek, mint annak megvallása, hogy ki is igazán a világ ura. Ki az, aki legszemélyesebb módon parancsol a világnak? A válasznak ki kell térnie arra, hogy a szédületes mélységek felé zuhanva ki tud elkapni, fölfogni, megmenteni. S ki az, aki még a mindig érthetetlen szenvedésnek is értelmet tud adni? Ki az, akinek léte és közelsége által átformálódik, összehasonlíthatatlanul jobbá és szebbé lesz az élet, a világ, a szó és a tett? Ki az, akinek minden híre az örömről szóló üzenet,

és minden cselekedete a megtépzott, de mindig érvényes irgalom és kegyelem realitása?

A várakozások felfokozott pillanataiban belső bizonyosság kell ahhoz, hitelesítő belső hang, meggyőző szó, felismerhető, megfejthető jel, hogy megszülethessen a legtisztább döntés, hogy kifejezésre jusson a tapasztalati tények világán túlmutató belső világosság, hogy elhangozhasson a konfesszió, a vallomás, a hitvallás. Nem csupán az ismert és átélt csodák egymásutánisága és nem csupán a Mester álmétkodást kiváltó szavai és tettei indítják a tanítványok szószólóját arra a felismerésre, mely a legszemélyesebb s egyben a legegyetemesebb kinyilatkoztatás az eljövendőről, aki megérkezett.

Péter az, a legszenvedélyesebb alkatú tanítvány, akinél a lélek legbensőbb forrásából tör fel a válasz: Te vagy az, akire vártunk, Te vagy az, akit vártunk, minden hitetlenkedést és ellentmondást kiváltó látszat ellenére Te vagy az, aki mennyből jöttél, testté lettél, értünk és nekünk születél: Te vagy a Krisztus!

A tanítványoknak akkor és ott ezt a titokzatos nagy felismerést még parancsszó tiltotta, hogy elmondják. Krisztus parancsolt rájuk, hogy ezt a vallomást még ne terjesszék, ne mondják el senkinek a minden kétséget kizáróan igaz felismerést. Valami nagyon fontosnak még történnie kellett, és csak a szenvedésen és megaláztatáson, ítéleten, kereszten, halálon, poklon és feltámadáson átment Krisztus a bizonyíték arra, hogy Isten benne beteljesítette a várakozást, és megnyitotta az ajtót az eljövendő örök ország felé.

Advent és karácsony újra elgondolkoztat, és mindig foglalkoztat. Mi mindennek kellett történnie ahhoz, hogy a bennünk lévő reménység, mely nem pusztán kicsinyesnek mondható emberi célok megvalósulására irányul – teljessé legyen? Valóban el kellett jönnie annak a szégyenletesen elrontott, nyomorult és egymást eltaposni akaró világunkba, hogy felemelje az elesetteket, bekötözze a sebeket, felszárítsa a könnyeket, vérével tisztítson meg minden bűnöst, s kezét rátegye az ajtóra, hogy a romlandóból át tudjunk menni a romolhatatlanba.

Életünk mindennapi és örök adventjében szívünk ajtaja előtt áll, kopogtat és bebocsátást kér a Mester. Aztán leül asztalunkhoz, Ő ad enni és inni, s meghallgatva panaszaink, bánataink történetét, letörli könnyeinket. Aztán magunkról beszélünk, már nem arról, hogy mások milyen rosszak, mert előtte nem titkolhatjuk személyiségünk, lelkünk, gondolataink kuszaságát, ördögi indulatainkat, a magunk nézete szerint is megbocsáthatatlan vétkeinket. Fel sem merünk nézni, csak reszketve tördeljük kezünket, amikor soroljuk, hogy a bűnt bűnre halmozva éltünk és élünk. Ő megmutatja kezén a sebek helyét, hogy megértsük, mi mindent szenvedett el értünk és helyettünk. S talán ekkor teszi fel a kérdést, melyre várja a szív és az ész, a lélek és a tett legtisztább választ.